

**TÜRKİYE ODALAR VE BORSALAR BİRLİĞİ GENEL KURUL
ÇALIŞMA ESASLARI YÖNETMELİĞİ**

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1 — Bu Yönetmeliğin amacı, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Genel Kurulunun toplanmasına, yönetimine ve çalışmalarına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2 — Bu Yönetmelik, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Genel Kurulu ile Genel Kurul tarafından oluşturulan komisyonların çalışmalarını kapsar.

Dayanak

Madde 3 — Bu Yönetmelik, 18/5/2004 tarihli ve 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununun 62 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4 — Bu Yönetmelikte geçen;

Kanun: 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununu,

Bakanlık: **(Değişik ibare:RG-7/4/2021-31447) Ticaret Bakanlığını,**

Birlik: Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğini,

Birlik Başkanı: Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanını,

Odalar: Ticaret ve sanayi odaları, ticaret odaları, sanayi odaları ve deniz ticaret odalarını,

Borsalar: Ticaret borsalarını,

Genel Kurul: Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Genel Kurulunu,

Konsey: Ticaret ve sanayi odaları konseyi, ticaret odaları konseyi, sanayi odaları konseyi, deniz ticaret odaları konseyi ve ticaret borsaları konseyini,

Başkan ve başkan yardımcılar: Genel Kurul Başkan ve başkan yardımcılarını,

Görev dönemi: Odalar ve borsalar meclislerince dört yıl için seçilen Genel Kurul delegelerinin seçildikleri tarihte başlayan ve dört yıl sonra yeni Genel Kurul delegelerinin seçimine kadar süren dört yıllık süreyi,

Birleşim: Genel Kurulun belli bir günde yapılan toplantısını,

Oturum: Bir birleşimin dinlenme veya başka nedenlerle ara verilmesi ile ayrılan bölümlerinden her birini,

Ara: İki oturum arasında çalışmaların kısa bir süre için ertelenmesini,

Toplantı: Delegelerin, Genel Kurulu oluşturmak amacıyla, açılışından kapanışına kadar bütün birleşim veya oturumları kapsayacak şekilde bir araya gelmelerini,

Delege tam sayısı: Oda ve borsaların Kanun gereğince gönderecekleri azami sayıda delegelerin toplamını,

Onur üyeleri: Görüşmelere ve oylamalara katılmaksızın Genel Kurula katılan Genel Kurulun ve Birlik Yönetim Kurulunun Genel Kurul üyesi olmayan eski başkanlarını,

Esas komisyonlar: Bir görev dönemi için seçilen ve dört yıl görev yapan sürekli komisyonları,

Geçici komisyonlar: Özel konuların incelenmesi amacıyla kurulan, geçici nitelikteki komisyonları ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Kurul

Genel Kurulun oluşumu

Madde 5 — Genel kurul, Birliğin en yüksek organı olup, oda ve borsa meclislerinin kendi üyeleri arasından dört yıl için seçtikleri delegeler ile oda ve borsa yönetim kurulu başkanlarından oluşur.

Genel Kurul delege sayısının tespiti ve seçimi

Madde 6 — Genel Kurulda her oda ve borsa en az birer delege ile temsil edilir. Bu delege oda ve borsa yönetim kurulu başkanıdır. İlave delegelerin belirlenmesinde seçmen listelerinde yer alan üye sayısı ile oda ve borsaların Birliğe fiilen ödedikleri aidatlar esas alınır.

Oda ve borsalardan, üye sayısı iki binden beş bine kadar olanlar bir; beş binden on bine kadar olanlar iki; on binden otuz bine kadar olanlar üç; otuz binden elli bine kadar olanlar dört; elli binden fazla olanlar beş ilave delege seçerler. Üye sayısı elli bini aşan oda ve borsalar, beş ilave delegeye ek olarak elli binin üzerindeki her fazla elli bin üye için ayrıca bir ilave delege seçerler. Ayrıca, oda ve borsalar, seçimin yapıldığı yıl hariç son dört yılda Birliğe fiilen ödedikleri aidatların ortalaması esas alınarak, on altı yaşından büyükler için seçimin yapıldığı yıldan önceki yıl geçerli olan aylık brüt asgari ücretin her yirmi beş katı tutarı için bir ilave delege seçerler. Ancak, bu şekilde belirlenecek ilave delege sayısı yirmiyi geçemez. Bu fıkra uyarınca belirlenecek olan delege sayıları Birlik tarafından seçimlerden bir ay önce belirlenir ve oda ve borsalara bildirilir.

Oda ve borsalar Birlikçe belirlenecek sayıdaki asil ve aynı sayıdaki yedek delegelerini, meclis seçimlerinin kesinleşmesini takip eden en geç iki gün içinde Yönetim Kurulu başkan ve üyeleri seçimi ile birlikte yargı gözetiminde ve gizli oyla seçer.

Oda ve borsaların meclisleri, herhangi bir sebeple feshedilerek yeniden seçim yapılırsa, Genel Kurula gönderecekleri delegeler de yeniden seçilir.

Genel Kurul delegeliğinin kaybedilmesi

Madde 7 — Genel Kurul delegeliği sıfatı, aşağıdaki hallerde kaybedilir:

- Delegenin, oda ve borsadaki kaydının silinmesi.
- Delegenin, oda ve borsadan geçici veya sürekli olarak çıkartılması.
- Genel Kurul delegeliğinden istifa.
- Meclis üyeliği sıfatını kaybetmek.
- Genel Kurul üyeliğine seçilebilme şartlarını kaybetmek.
- Delegenin vefatı.

Genel Kurul delegeliğinden istifa edildiğine dair dilekçe evrak kaydından geçirilmek suretiyle oda veya borsaya verilir. Bu istifa, oda veya borsa tarafından Birliğe bildirilir.

Yedeklerin asil delegeliğe getirilmesi

Madde 8 — Herhangi bir oda veya borsanın Genel Kurul delegeliğinde boşalma olması halinde, bunlarının yerine sırası ile en çok oy alan yedekler, kalan süreyi tamamlamak üzere asil delegeliğe getirilir ve durum derhal Birliğe bildirilir.

Genel Kurul delegelerinin bildirilmesi

Madde 9 — Delege seçimlerinin yenilenmesi halinde seçimin kesinleşmesini müteakip on beş gün içinde delegelerle ilgili bilgi ve fotoğraflar Birliğe gönderilir. Bu delegelerde meydana gelecek değişiklikler, değişiklik tarihinden itibaren on beş gün içinde delegelerle ilgili bilgi ve fotoğraflar Birliğe gönderilir.

Genel Kurul delegelerinin veya değişikliklerin süresinde bildirilmemesinden doğacak yanlışlıklardan, Birlik Genel Sekreterliği sorumlu tutulamaz. Sorumluluk doğrudan ilgili oda ve borsaya aittir.

Başkanın seçimi, görev süresi ve Başkanlık Divanı

Madde 10 — Konsey başkanları, seçimlerinin kesinleşmesinden itibaren en geç iki gün içinde en yaşlı konsey başkanının başkanlığında toplanarak kendi aralarından ilk bir yıl için Genel Kurul Başkanını seçerler. İzleyen yıllarda konsey başkanları en yaşlı olandan başlamak üzere sırasıyla Genel Kurul Başkanı olurlar. Diğer konsey başkanları da genel kurul başkan yardımcısı sıfatıyla Genel Kurul Divanını teşkil ederler.

Genel Kurul Başkanları, görev döneminin ilk yılında; belirlendiği günden ertesi Genel Kurul toplantısının sonuna kadar, görev döneminin ikinci ve üçüncü yıllarında; belirlenen sıraya göre, bir önceki Genel Kurul toplantısının bittiği günü takip eden günden ertesi Genel Kurul toplantısının sonuna kadar, görev döneminin son yılında; bir önceki Genel Kurul Toplantısının bittiği günü takip eden günden, bir sonraki görev döneminin ilk yılında Genel Kurul Başkanlığı yapacak konsey başkanının belirlendiği güne kadar görev yaparlar.

Başkanlıkta boşalma hali

Madde 11 — Başkanlıkta boşalma olması halinde ilgili konseyce yeniden seçilecek konsey başkanı, kalan süre zarfında Genel Kurula başkanlık eder.

Başkanın mazeretli olması hallerinde, mazeret süresince, kendisine görev sırası verilmiş olan Konsey Başkanı, Genel Kurul Başkanlığı görevini yürütür.

Başkanlık Divanı üyeliğinin düşmesi

Madde 12 — Başkanlık divanı üyeliğinden düşme halleri şunlardır:

- Genel Kurul delegeliği sıfatının kaybedilmesi.
- Konsey üyeliğinden veya başkanlıktan istifa hali.
- Vefat.

Başkanlık Divanının görev ve yetkileri

Madde 13 — Başkanlık Divanı, bu Yönetmelik ile verilen görevleri yerine getirir.

Genel Kurul oylamalarında ve seçimlerde önemli bir yanlışlık olduğunun iddia edilmesi halinde başkan usul görüşmesi açabilir ve gerekirse oya başvurarak düzeltme yapar. Yanlışlık, birleşimden sonra anlaşılırsa başkan divanı toplayarak, izlenilecek yolu kararlaştırır.

Başkanlık divanı, tam sayı ile toplanır ve kararlar çoğunluk ile alınır. Oylarda eşitlik halinde, Başkanın bulunduğu taraf çoğunluk sayılır.

Başkanın görev ve yetkileri

Madde 14 — Genel Kurul Başkanının görev ve yetkileri şunlardır:

- Genel Kurulu protokolde temsil etmek.
- Genel Kurul görüşmelerini yönetmek.
- Başkanlık divanına başkanlık etmek.
- Genel Kurul tarafından görevlendirilmiş komisyonların çalışmalarını değerlendirmek ve denetlemek.
- Genel Kurulu ve çalışmalarını tanıtıcı tedbirler almak ve yayım yapmak.
- Birlik Yönetim Kurulu tarafından teklif olunacak Genel Kurul gündemini incelemek, aynen veya gerekli görürse değişiklik yaparak gündemi belirlemek.
- Genel Kurul hazırlıklarına nezaret etmek, Genel Kurulun en iyi şekilde yapılmasını sağlamak, bu amaçla, Birlik Yönetim Kurulunca alınmış tedbirleri denetlemek.
- Yönetim Kurulunun Genel Kurula sunulmasını istediği teklifleri ilgili Komisyonlara duyurmak ve incelenmesini sağlamak.

Başkan yardımcılarının görev ve yetkileri

Madde 15 — Başkan yardımcılarının görev ve yetkileri şunlardır:

- Genel Kurulda gerektiğinde önerileri okumak.
- Gerektiğinde yoklama yapmak.
- Alınan kararları özet olarak yazmak.
- Sözlü olarak cevaplandırılması istenen soruları tespit etmek ve başkana oturum içinde bildirmek.
- Söz isteyenlerin isimlerini ve sıralarını not ederek başkana bildirmek.
- Hakim denetiminde yapılan seçimler dışındaki seçimlerin düzen içinde yapılmasını sağlamak, sonuçlarını tutanakla tespit etmek.
- İşari oylamalarda oyları saymak.
- Genel Kurul tutanaklarını ve diğer her türlü belgenin Birlik Genel Sekreterince tutulmasını ve saklanmasını sağlamak.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Komisyonlar ve Yüksek Koordinasyon Kurulu

Komisyonların kuruluşu

Madde 16 — Genel Kurul, çalışmalarını kolaylaştırmak veya çabuklaştırmak amacıyla belirli konularda esas ve geçici komisyonlar kurabilir veya kurulmuşları kaldırabilir.

Genel Kurul, bir konunun incelenmesini birden çok komisyondan oluşacak karma komisyonlara da verebilir veya komisyonlarla Birlik Yönetim Kurulunun ortak çalışmasını isteyebilir.

Komisyonlar Genel Kurul toplantısı sırasında seçilirler. Genel Kurul toplantısında komisyonların seçimine ilişkin gündem maddesinin görüşülmesine gelinceye kadar en az yirmi Genel Kurul delegesi tarafından imzalanan dilekçelerle kurulması veya kaldırılması önerilen esas ve geçici komisyonlar için Genel Kurul Başkanlık Divanına aday gösterilen komisyon üyelerinin asıl ve yedeklerinin isimlerini de içeren bir dilekçe ile teklifte bulunulur.

Gündemin komisyonların seçimine ilişkin maddesine geçildiğinde usulüne uygun olarak verilen komisyonların kurulması veya kaldırılmasına ilişkin teklifler oya sunulur. Aksi teklif edilip oylanarak kabul edilmemiş ise kural olarak bu seçimler işari oylama ile yapılır ve toplantıya katılan üyelerin çoğunluğu ile karar alınır.

Esas komisyonlar ve görev süreleri

Madde 17 — Genel Kurulun esas komisyonları şunlardır:

- Hesapları İnceleme Komisyonu.
- Mevzuat Komisyonu.
- Ekonomik Raporu İnceleme Komisyonu.
- Dilekleri İnceleme Komisyonu.
- Avrupa Birliği Uyum Komisyonu.
- Dış İlişkiler Komisyonu.
- Vergi Komisyonu.
- Ekonomi Politikası Komisyonu.
- Basın ve Yayın Komisyonu.
- Genel Kurulca belirlenecek diğer esas komisyonlar.

Esas komisyonlar dört yıl için seçilen en çok dokuz üyeden oluşur. Aynı sayıda yedek üye seçilir. Bu dört yıllık süre, seçildikleri Genel Kurulun bittiği tarihte başlar, dört yıl sonraki Genel Kurulun bittiği tarihte sona erer. Ancak, o Genel Kurulda Birlik Yönetim Kurulu ibra edilmediği takdirde, sadece Hesapları İnceleme Komisyonunun

sorumluluğu devam eder.

Hesapları İnceleme Komisyonu hariç diğer komisyonlar görev süreleri bitiminde Genel Kurul kararı ile kaldırılabilirler.

Bir delege aynı zamanda iki komisyonda görev alamaz.

Hesapları İnceleme Komisyonu

Madde 18 — Hesapları İnceleme Komisyonu Birlik Yönetim Kurulunun gelir-gider bütçe teklifleri ile geçmiş faaliyet döneminde gelirlerin toplanması ve giderlerin yapılması ile ilgili tasarruflarının mevzuata uygunluğunu, titizlik, tasarruf ve dikkatle yapılmış olup olmadığını incelemek, Birlik hesaplarını denetlemek ve görüşünü belirleyerek Genel Kurula sunmakla görevli, yetkili ve sorumludur.

Hesapları İnceleme Komisyonunun sorumluluğu, Birlik Yönetim Kurulunun sorumluluğu ile birlikte süreklidir.

Mevzuat Komisyonu

Madde 19 — Mevzuat Komisyonu, Birlik yönetimine ilişkin her türlü yönetmelik, esaslar, yönerge ve benzeri düzenlemelere ilişkin Birlik Yönetim Kurulunun tekliflerini Genel Kurul Başkanının havalesi üzerine incelemek, görüşünü belirlemek, uygulanabilmesi için onaylanmak üzere Genel Kurula sunmakla görevli ve yetkilidir.

Ekonomik Raporu İnceleme Komisyonu

Madde 20 — Ekonomik Raporu İnceleme Komisyonu, Türkiye'nin ekonomik durumu hakkında hazırlanan raporları ve Birlik başkanı tarafından havale edilen ekonomik konuları incelemek, rapor hazırlamak ve Genel Kurula sunmakla görevli ve yetkilidir.

Dilekleri İnceleme Komisyonu

Madde 21 — Dilekleri İnceleme Komisyonu, delegelerin Genel Kuruldaki yazılı ve sözlü dileklerini ve bunlar hakkında yapılan işlemleri izlemek, rapor hazırlamak ve Genel Kurula sunmakla görevli ve yetkilidir.

Avrupa Birliği Uyum Komisyonu

Madde 22 — Avrupa Birliği Uyum Komisyonu, Türkiye'nin Avrupa Birliği ile üyelik müzakerelerinin iş dünyasını ilgilendiren konularını takip etmek, Birlik Başkanının havale edeceği konuları incelemek, rapor hazırlamak ve Genel Kurula sunmakla görevli ve yetkilidir.

Dış İlişkiler Komisyonu

Madde 23 — Türkiye'nin dış politika öncelikleri çerçevesinde, Türkiye-ABD ilişkileri, genel olarak Ortadoğu, Kuzey Afrika ve özellikle Irak, İran Suriye ve İsrail-Filistin, Kafkaslar, Balkanlar ve Dünya Ticaret Örgütü, OECD gibi ülke, bölge ve örgütlerle ilişkiler hususunda çalışmalar yapmak, Birlik Başkanının havale edeceği konuları incelemek, rapor hazırlamak ve Genel Kurula sunmakla görevli ve yetkilidir.

Vergi Komisyonu

Madde 24 — Vergi Komisyonu, vergi mevzuatını incelemek, vergi yasalarında yapılması gereken düzenlemeler ile hazırlanan tasarımlar konusunda çalışmalar yapmak ve Birlik Başkanının havale edeceği konuları incelemek, rapor hazırlamak ve Genel Kurula sunmakla görevli ve yetkilidir.

Ekonomi Politikası Komisyonu

Madde 25 — Ekonomik ve sosyal politikaların oluşturulmasında toplumsal uzlaşma ve işbirliği sağlamak, sürekli ve kalıcı bir ortam yaratarak istişari mahiyette ortak görüş belirlemek amacıyla çalışmalar yapmak ve Birlik Başkanının havale edeceği konuları incelemek, rapor hazırlamak ve Genel Kurula sunmakla görevli ve yetkilidir.

Basın ve Yayın Komisyonu

Madde 26 — Basın ve Yayın Komisyonu, Odalar, borsalar ve Birliğin basın ve yayın politikaları takip etmek ve Birlik Başkanının havale edeceği konuları incelemek, rapor hazırlamak ve Genel Kurula sunmakla görevli ve yetkilidir.

Genel Kurulca belirlenecek diğer esas komisyonlar

Madde 27 — Genel Kurulca belirlenecek diğer esas komisyonlar, kuruluş amaçlarına ilişkin konuları incelemek ve sonuçlarını Genel Kurula sunmakla görevli ve yetkilidir.

Yüksek Koordinasyon Kurulu

Madde 28 — Yüksek Koordinasyon Kurulu, Birlik Genel Kurul delegeleri arasından seçilecek en çok on beş üyeden oluşur.

Yüksek Koordinasyon Kurulu, odalar, borsalar ve Birliğin eşgüdümünde çalışması amacıyla yönelik olarak rapor hazırlamak ve Birlik Yönetim Kurulu ile Genel Kurula sunmakla görevli ve yetkilidir.

Yüksek Koordinasyon Kurulunun Başkanı Birlik Başkanıdır. Kurul, Birlik Başkanının uygun gördüğü yer ve zamanda toplanır. Yüksek Koordinasyon Kurulunun kuruluş ve işleyişi hakkında bu maddede yazılı haller dışında; bu Yönetmeliğin Genel Kurul esas komisyonlarının kuruluş ve işleyişine ilişkin hükümleri uygulanır.

Komisyon üyeliklerinde boşalma

Madde 29 — Komisyon üyeliğinden düşme halleri şunlardır:

a) Görev döneminin bitimini takip eden Genel Kurul delegeliği seçimlerinde, yeniden Genel Kurul delegesi seçilmemiş olsalar bile, komisyon üyeliği sıfatları, bu Yönetmeliğin 17 nci maddesinde belirlenen süre sonuna kadar devam etmesi durumu hariç görev dönemi içinde Genel Kurul delegeliği sıfatını kaybetmek.

b) Komisyon üyeliğinden komisyon başkanlığına verilecek bir dilekçe ile istifaya etmek.

c) Komisyon tarafından kabul edilen bir mazerete dayanmaksızın üst üste iki toplantıya katılmamak.

Bir komisyonun üyeliklerinde boşalma olursa, yedek üyeler sırasıyla Genel Kurul Başkanı tarafından göreve çağrılır ve komisyon başkanına ve Birliğe bildirilir.

Komisyonların üye sayıları, asil ve yedek üyeliklerdeki boşalmalar nedeniyle toplantı yeter sayısının altına düşerse, boşalan üyelikler için Genel Kurul Başkanlık Divanı tarafından Genel Kurul delegeleri arasından belirlenen yeni üyeler, eskilerin görev süresini tamamlar.

Komisyon başkan ve yardımcısı ile sözcü ve raportörünün seçimi

Madde 30 — Komisyonlar, ilk toplantılarının en yaşlı üyenin başkanlığında yapılacak birinci oturumunda komisyon başkanını, başkan yardımcısını, sözcü ve raportörünü seçerler.

Bu seçim için toplantı yeter sayısı üye tam sayısının salt çoğunluğudur. Seçim işari oyla ve toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile yapılır.

Komisyonların toplantıya çağırılması

Madde 31 — Komisyonlar, başkanlarının teklifi ve Genel Kurul Başkanının onayıyla toplanır. Ancak, Genel Kurul Başkanı veya Genel Kurul Başkanının bilgisi dahilinde Birlik Başkanı her zaman komisyonları doğrudan toplantıya çağırma yetkilidir.

Toplantıya çağrı, komisyon başkanı tarafından toplantı gününden en az on gün önce yazılı olarak yapılır.

Gündem

Madde 32 — Gündem, komisyon başkanı tarafından hazırlanır ve toplantı çağrısı ile birlikte üyelere gönderilir. Gündem, ayrıca bir gün önceden Genel Kurul Başkanına ve Birlik Başkanına bildirilir.

Başkan yardımcısı

Madde 33 — Komisyonlar, başkanlarının yönetiminde çalışır. Başkanın mazeretli olması halinde, başkanın